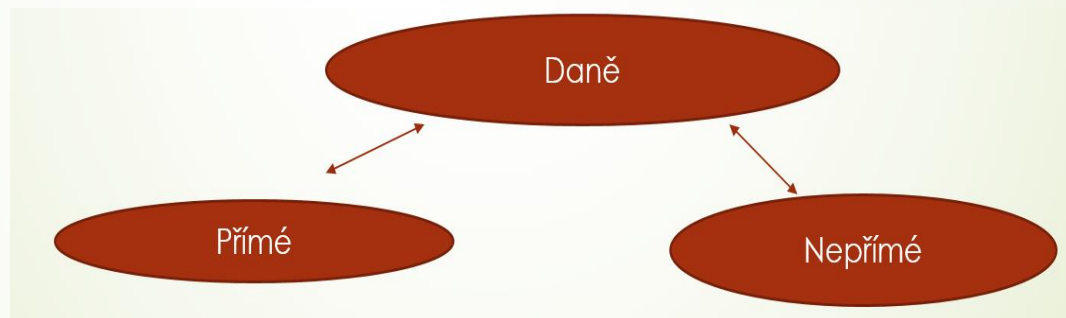

17. Ekonomie a vedení obchodu – Základy účetnictví VI. Daně - nepřímé

Ing. Hana Pospíšková

Daně

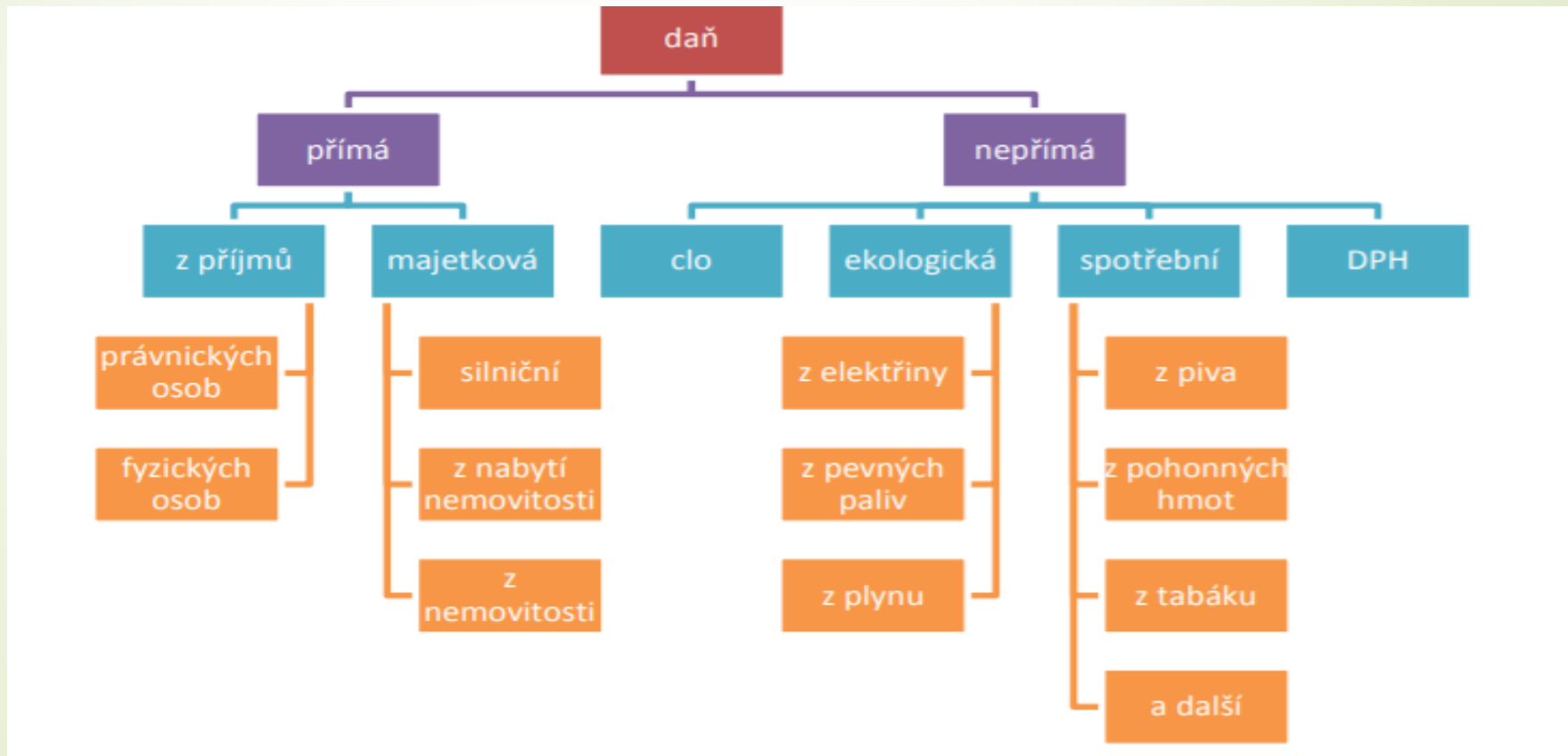
- Již jsme se okrajově zmínili o tom, že v České republice existují dva základní druhy daní – přímá a nepřímá. Nyní se podíváme o něco podrobněji na jejich charakteristiku a vysvětlíme si základní principy jejich fungování tentokrát se zaměřením na **daně nepřímé**.

- **Přímé daně** – u tohoto typu daně lze přesně určit osobu, která je jejím plátcem. Odvádí se na základě písemného daňového přiznání příslušnému finančnímu resortu a dále se člení na.. Viz prezentace č. 16

Daně přímé a nepřímé

- Mezi daně přímé je zařazena daň z příjmů fyzické a právnické osoby, daně majetkové, např. daň z nabytí nemovité věci, daň z nemovitosti, daň spotřební nebo daň silniční. Mezi daně nepřímé patří zejména daň z přidané hodnoty, která je součástí ceny výrobků kupovaných spotřebiteli nebo clo.

Co jsou nepřímé daně?

- ▶ laicky by se dalo říci, že jsou opakem daní přímých, to znamená, že u nich nemůžeme jednoznačně určit daňový subjekt, který bude v konečném důsledku daň platit.
- ▶ Jedná se o jakousi daň ze spotřeby, která je zahrnuta v definitivní ceně zboží a služeb.
- ▶ příkladem je daň z přidané hodnoty (DPH), spotřební či ekologická daň.
- ▶ Nepřímá daň představuje spolu s přímou daní dva základní typy daní v České republice. Plátcem nepřímé **daně není předem známá a určená konkrétní osoba**.
- ▶ Například paní Alena nakupuje každý týden ve velkém supermarketu. Při nákupu platí kromě ceny zboží i daň z přidané hodnoty, kterou následně státu odevzdá supermarket. V tomto případě je plátcem daně supermarket – odvede státu peníze od poplatnice (Aleny), která daň uhradila ze svého.
- ▶ **K nepřímým daním patří:**
 - ▶ DPH,
 - ▶ spotřební daň,
 - ▶ ekologická daň
 - ▶ clo

Nepřímé daně – 1. CLO - Celní politika

- Celní politika je součástí zahraničně-obchodní politiky státu
- kontroluje a eviduje oběh zboží s cizinou
- chrání ekonomické zájmy státu
- vyměřuje a vybírá clo

Clo je částka, kterou stát vybírá ze zboží při přechodu přes hranice.

Funkce cla

Fiskální funkce

- ▶ příjem do státního rozpočtu

Obchodně politická a cenotvorná funkce

- ▶ jeden z nástrojů hospodářské politiky státu i EU
- ▶ zvyšuje cenu dováženého zboží, tím chrání domácí výrobce před konkurencí
- ▶ u dovozového zboží se clo započítává do prodejní ceny.

Cenotvorná funkce – cla tvoří důležitou položku ceny zboží při jeho prodeji

Druhy cla

- ▶ **dovozní clo** - ukládá se na zahraniční zboží při dovozu mimo EU
- ▶ v současné celní politice má naprostou převahu a slouží jako ochrana domácí produkce – zvyšuje cenu dováženého zboží na domácím trhu a znesnadňuje tak jeho soutěž se zbožím domácím
- ▶ Podléhá mu všechno dovážené zboží s výjimkou zboží, které je v celním sazebníku výslovně označeno na základě mezinárodních smluv – za zboží bez cla.
- ▶ **vývozní clo** - není používáno, protože potřebujeme vývoz z naší země podporovat (zhoršuje konkurenceschopnost vývozu)
- ▶ **vyrovnávací clo** - zvláštní clo vybírané za účelem vyrovnání subvence (dovážíme-li dotované výrobky ze zemí mimo EU, aby nebyl poškozen náš trh a naši dodavatelé)

Druhy cla

- ▶ **odvetné clo** - může být přechodně nařízeno při hospodářské odvetě na zboží dovážené z nečlenských států, které nás diskriminují v hospodářských vztazích
- ▶ **antidumpingové clo** - ochrana před dovozem zboží s velmi nízkou cenou pod výrobními náklady. Toto clo je výjimečné opatření povolené na základě antidumpingového řízení.

Výpočet cla

- ▶ stanovuje se % z celní hodnoty (hodnoty zboží), dle celního sazebníku
- ▶ má stanovenou pevnou sazbu na jednotku množství (míra, váha, ks)

Celní hodnota

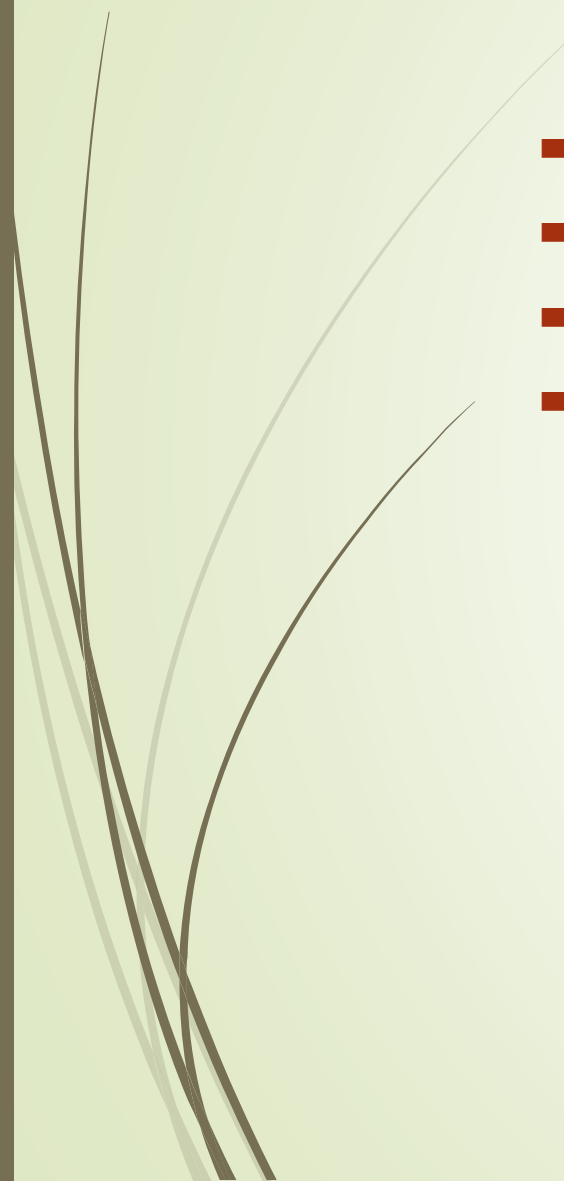
- ▶ Základ pro vyměření cla
- ▶ Částka uvedená na faktuře (bez DPH) x platný kurz (podle kurzovního lístku)
- ▶ Zaokrouhluje na celé koruny nahoru

Celní sazebník

- ▶ Je jednotný pro všechny státy EU,
- ▶ obsahuje všechny druhy dováženého zboží a jejich celní sazby (% cla z celní hodnoty)

Do základu pro výpočet sazby DPH tedy patří:

- ▶ vlastní hodnota zboží
 - ▶ poplatek za celní deklaraci
 - ▶ clo, pokud je vyměřeno – pouze u zboží v hodnotě nad 150 eur
 - ▶ poštovné
-

Online nákupy v zahraničí. Víte, kdy musíte zaplatit DPH a clo?

- ▶ Stránky e-shopu v češtině ještě neznamenaají, že jde o tuzemského obchodníka. Někdy může provozovatel obchodu sídlit na druhém konci světa. A to se vám někdy může pěkně prodražit

Příklad:

- ▶ Pan Milan si chtěl koupit chytré hodinky. Věděl, co by měly umět a ty pravé našel v obchodě na náměstí. Kamarádi ho ale přesvědčovali, že v e-shopu je určitě koupí levněji. Navíc když nebude spokojen, může zboží vrátit. No a proč ne, řekl si pan Milan a začal hledat tu nejvýhodnější cenu. A našel. Stránky v češtině, zboží ve slevě a všechno levnější než kdekoli jinde. Rychle objednal, pro jistotu na dobírku. Čekal poněkud déle, než předpokládal a nakonec místo kurýra se zbožím přišla výzva České pošty k celnímu řízení. Jak se ukázalo, obchodník byl z Asie. Když pan Milan zaplatil DPH a clo, vyšel mu nákup dráž než u místního kamenného obchodu.

Kdy zaplatíte DPH, kdy clo a kdy oboje

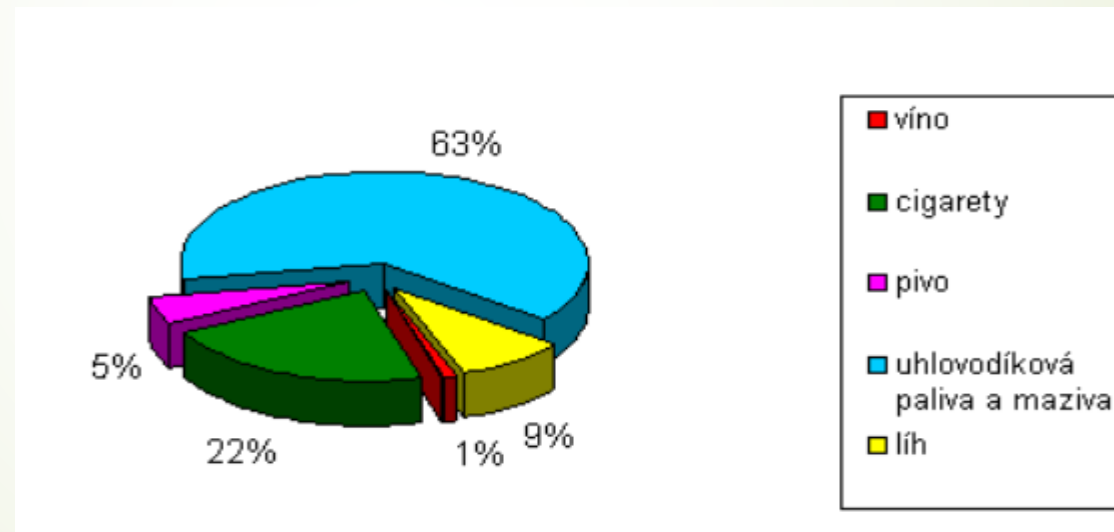
- Každá zásilka ze zemí mimo Evropskou unii je pod celním dohledem a musí projít celním řízením. Od cla jsou osvobozeny dárky, tedy zásilky od soukromé osoby soukromé osobě, ovšem jen do hodnoty 45 EUR.
- Při nákupu v e-shopu je od cla osvobozeno zboží do hodnoty 22 EUR. Zásilky nad tuto hodnotu podléhají povinnosti zaplatit DPH ve výši 21%, přičemž tuto daň platí kupující, nikoli obchodník. Jestliže je hodnota zboží vyšší než 150 EUR, musíte kromě DPH uhradit ještě clo. Jeho výše se liší podle typu výrobku. A pozor, DPH se vypočte z hodnoty zboží včetně vyměřeného cla.
- Clo i daň se vypočítává ze skutečné, reálné ceny a prokazuje ji příjemce zásilky. Jde o tzv. celní hodnotu zboží, kterou tvoří hodnota zaplacená za zboží včetně poplatku za dopravu. Nelze-li tuto hodnotu zjistit, nebo je uvedená cena na zásilce evidentně nízká, určí skutečnou hodnotu celní orgány v rámci řízení.
- Často se stává, že na balíčku je uvedena nižší než reálná hodnota či informace, že se jedná o dárek. Snahu o to, aby se zákazník vyhnul platbě DPH a cla, v takovém případě ale může celní úřad vyzvat k odstranění pochybností o hodnotě doručovaného zboží.
- Před nákupy mimo země EU ale odborníci varují. „Cenově atraktivní nákupy v Asii se mohou prodražit nejen clem, ale i možnou nekvalitou výrobku či dokonce praktickou nemožností reklamovat jejich případné vady.

Osvobození od cla a DPH

- ▶ Osvobodit od cla a zároveň od DPH lze pouze zboží dovážené ze třetí země:
- ▶ 1. státním subjektem, charitativní nebo dobročinnou organizací, přičemž platí, že a) zboží bude rozděleno nebo dáno k dispozici zdarma obětem katastrofy v podobě pandemie, resp. potřebným osobám v souvislosti s pandemií, způsobené SARS-CoV-2 (např. **roušky poskytnuté zdarma občanům**), nebo b) zboží je obdrženo jako dar v rámci mezinárodních vztahů;
- ▶ 2. záchrannými jednotkami, pokud je zboží určeno k uspokojování jejich potřeb po dobu záchranných prací (např. lékařské zařízení);
- ▶ 3. soukromou osobou, pokud je zboží neobchodní povahy do hodnoty **45 EUR** a odesílatel je také soukromá osoba;
- ▶ 4. jakoukoliv osobou (soukromá nebo podnikající), pokud se jedná o zásilky zboží nepatrné hodnoty, tj. dovoz zboží do **22 EUR**.
- ▶ Osvobození od DPH ve výše uvedených případech je přiznáno pouze tehdy, pokud je dováženému zboží přiznáno osvobození od cla podle nařízení 1186/2009.

Nepřímé daně 2. Spotřební daň

- ▶ Kdo a v jaké výši ji platí?
- ▶ Pokud se rozhodnete, že své podnikání zaměříte na alkohol, tabákové výrobky nebo pohonné hmoty, je dobré být obeznámen se specifiky spotřební daně a vyplatí se je znát i v případě, že vám daně spravuje účetní.

Komu vzniká povinnost platit spotřební daň

- ▶ Plátcem spotřební daně je fyzická či právnická osoba, která provozuje daňový sklad, dováží, vyrábí nebo uvádí do volného daňového oběhu komodity, z nichž se odvádí spotřební daň. Povinnost platit daň vzniká i ve chvíli, kdy se zboží během převozu či uchovávání v daňovém skladu ztratí nebo znehodnotí.

Co je to daňový sklad

- ▶ Daňový sklad je prostorově ohraničené místo na daňovém území České republiky.
- ▶ Mohou se zde zpracovávat, vyrábět, skladovat, odesílat nebo přijímat komodity, které podléhají spotřební dani, od níž jsou osvobozeny až do chvíle, kdy sklad opustí a vydají se do volného daňového oběhu.
- ▶ K provozování daňového skladu je potřeba povolení příslušného celního úřadu, který mu udělí evidenční číslo.

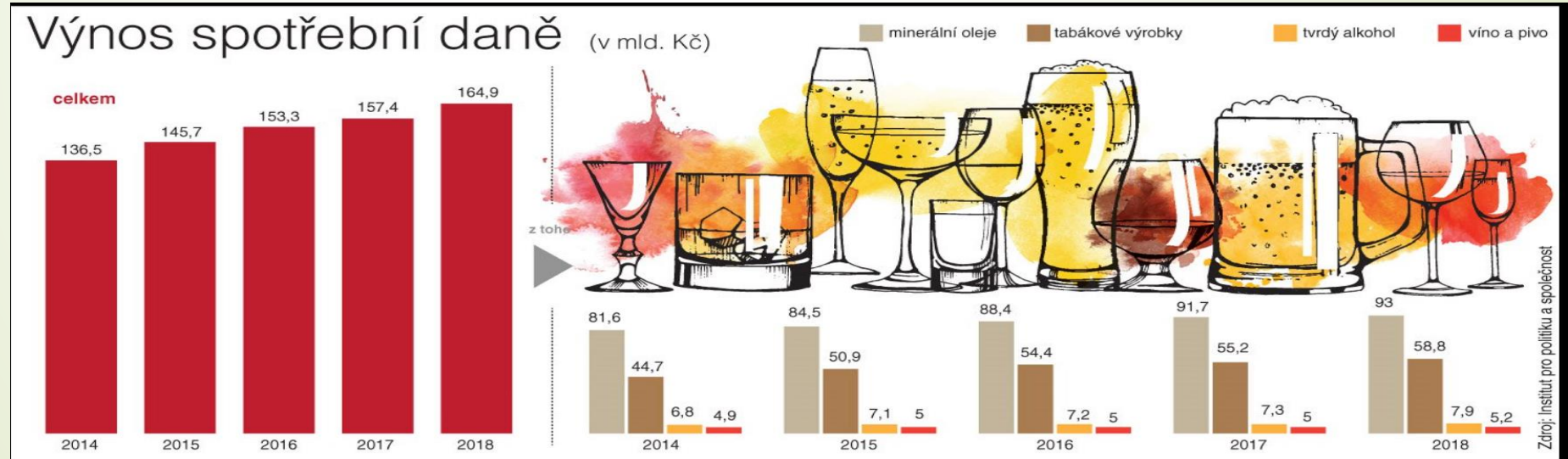

Kdy a jak se platí spotřební daň

- ▶ Plátce spotřební daně se musí zaregistrovat na celním úřadě, pod nějž spadá jeho sídlo firmy nebo bydliště v případě fyzických osob.
- ▶ Daňové přiznání se podává do 25. dne po ukončení zdaňovacího období, kterým je kalendářní měsíc.
- ▶ Pokud uděláte v daňovém přiznání chybu a zaplacená částka se od té reálné liší, stačí, když do konce následujícího měsíce, od doby, kdy chybu zaregistrujete, podáte opravné daňové přiznání.

Co je spotřební daň a k čemu slouží

- potřební daň je nepřímá selektivní daň tvořící přibližně 14 % příjmu státního rozpočtu a slouží k regulaci spotřeby vybraných komodit, které mají negativní dopad na životní prostředí, zdraví jednotlivců i celé společnosti. Uvalením vyšší daně na toto zboží se předpokládá snížení jeho spotřeby. Část takto vybraných peněz stát investuje zpátky do zmírnění dopadu těchto komodit. Kupříkladu podporuje odvykání kouření, osvětu a prevenci.

Jaké komodity podléhají spotřební dani

- ▶ V České republice podléhají spotřební dani pohonné hmoty, alkohol a tabák.
- ▶ Výše daně se u každého typu výrobků liší a je stanovena pomocí daňových sazeb, které se uvádí v různých měrných jednotkách, například v kilogramech, kusech či litrech.
- ▶ Výši sazeb upravuje zákon o spotřebních daních podle aktuálních potřeb státu.
- ▶ Sazby nejsou ovlivněny kvalitou výrobku. Litr luxusního koňaku má stejnou sazbu jako litr toho nejlevnějšího se stejným obsahem ethanolu.

Daň z minerálních olejů

- Mezi minerální oleje patří benzín, nafta, LPG a další. Daňové sazby se zde uvádějí u každé komodity zvlášť v litrech či v tunách. Například u benzínu je to 12,84 Kč z celkové ceny litru.

Výpočet zdanění u benzínu a nafty

Výpočet zdanění u benzínu a nafty v Česku

Text	Benzín	Nafta
Cena	36,10 Kč za litr	36,90 Kč za litr
Spotřební daň za litr	12,84 Kč	9,95 Kč
Sazba DPH	21 %	21 %
DPH za litr	6,26 Kč (36,10 Kč: 121 x 21)	6,40 Kč (39,90 Kč: 121 x 21)
Celkové zdanění (v Kč)	19,10 Kč (12,84 Kč + 6,26 Kč)	17,36 Kč (9,95 Kč + 6,40 Kč)
Zdanění (v %)	52,91 % (19,10 Kč: 36,10 Kč)	47,05 % (17,39 Kč: 36,90 Kč)

Daň z lihu

- ▶ Daň z lihu se odvádí u všech nápojů s obsahem etanolu větším než 1,2 %. Výjimkou je víno a pivo, které se daní zvlášť. Základ daně se počítá z množství lihu v hektolitrech. Výše sazby se dělí podle typu lihoviny, přičemž u lihu z ovocných pálenek je zdanění nejnižší.
- ▶ Příklad: Don Papa antarová barva, výtečné aroma, lehká, ovocná a lahodná chuť. Kvalitní filipínský rum zrající až sedm let v dubových sudech je zárukou jedinečného požitku a exkluzivní chuti. Cena 839,- Kč

Cena za láhev:	<input type="text" value="839"/>	Kč
Objem láhve:	<input type="text" value="0.7"/>	l
Obsah alkoholu:	<input type="text" value="40"/>	%

[Spočítej](#)

Spotřební daň
90,30 Kč

DPH
145,61 Kč

Daně celkem
235,91 Kč

Míra zdanění
28,12%

Praktický výpočet zdanění

- ▶ Z každé láhve tvrdého alkoholu je nutné zaplatit do státní pokladny **spotřební daň a DPH**.
- ▶ Spotřební daň v roce 2021 činí v Česku 32 250 Kč za hektolitr čistého etanolu (alkoholu). Čím vyšší obsah alkoholu v prodávané lihovině je, tím vyšší je spotřební daň. Současně kupující při nákupu oblíbeného destilátu platí i DPH, alkoholické nápoje podléhají v Česku základní 21% sazbě DPH.

Daň z tabáku a tabákových výrobků

- ▶ U cigaret, doutníků se sazby daně uvádí v kusech, u surového tabáku ke kouření v kilogramech.
- ▶ Spotřební daň u tabáku a cigaret by měla v letech 2021 až 2023 růst zhruba o pět procent ročně.
- ▶ Podle ekonomů by mělo další zvýšení spotřební daně do rozpočtu podle předběžných odhadů přinést v roce 2021 navíc dvě miliardy korun a 1,9 miliardy korun v roce 2022 i v roce 2023

Příklad zdanění cigaret 2021

- Celkovou daň u cigaret tvoří spotřební daň a DPH. Počítejme, že krabička cigaret stojí 99 Kč. Spotřební daň u krabičky činí 65,50 Kč (pevná část (35,80 Kč) + procentní část spotřební daně (29,70 Kč)) DPH 17,18 Kč (99 Kč/121x21). Celková daň činí 82,68 Kč, tedy necelých 83,52 % konečné ceny cigarety.

Cena za krabičku (20 ks cigaret): Kč

Spočítej

Spotřební daň	65,50 Kč
DPH	17,18 Kč
Daně celkem	82,68 Kč
Míra zdanění	83,52%

Jak poznat, že u tabákových výrobků či lihovin došlo k platbě spotřební daně

- Jasným znamením, že byla láhev s lihovinou či krabička cigaret zdaněna, je papírový kolek, který slouží jako kontrolní prvek. Bez něj se nesmí produkty nabízet k prodeji. Každá krabička cigaret nebo láhev lihu musí být kolem uzávěru oblepená kontrolní páskou neboli kolkem takovým způsobem, aby se při otevření znehodnotil.

Daň z piva

- Sazby daně z piva se dělí podle velikosti pivovaru. Malé nezávislé pivovary, které ročně vyrobí méně než 200 000 hektolitrů piva, mají nižší sazby než velké pivovary a jejich výše se liší podle velikosti pivovaru. Sazba daně se uvádí za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny v hektolitrech.
- Plátcem daně z piva není fyzická osoba, která spolu s osobami tvořícími s ní společně hospodařící domácnost vyrobí v zařízení **pro domácí výrobu piva, pro vlastní spotřebu**, pro spotřebu členů její společně hospodařící domácnosti, osob jí blízkých nebo jejích hostů, pivo v celkovém množství nepřesahujícím 200 l za kalendářní rok, za podmínky, že nedojde k jeho prodeji.

Cena za láhev:	<input type="text" value="28"/>	Kč
Objem láhve v litrech:	<input type="text" value="1"/>	l
Kolik stupňů má pivo:	<input type="text" value="12"/>	°

[Spočítej](#)

Spotřební daň
3,84 Kč
DPH
4,86 Kč
Daně celkem
8,70 Kč
Míra zdanění
31,07%

Daň z vína

- ▶ Spotřební daň z vína se odvádí z tichých a šumivých vín i z jejich meziproduktů. Od platby daně jsou osvobozeny fyzické osoby, které vyrábí výhradně tichá vína, a za kalendářní rok ho nevyprodukují více než 2 000 litrů.

Příklad pomocí kalkulačky – zdanění alkoholu

Cena za láhev:	<input type="text" value="200"/>	Kč
Objem láhve:	<input type="text" value="1"/>	l
Obsah alkoholu:	<input type="text" value="11.5"/>	%

Spotřební daň
37,09 Kč
DPH
34,71 Kč
Daně celkem
71,80 Kč
Míra zdanění
35,90%

Nepřímé daně 3. Energetické daně (ekologické daně)

- Ekologické daně jsou tvořeny
- daní ze zemního plynu,
- daní z pevných paliv,
- daní z elektřiny.

Ekologické daně

- ▶ Jsou upraveny zákonem č.261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů v částech 45 až 47.
- ▶ Energetické daně jsou specifickým druhem daní spotřebních, jsou však založeny na jiném způsobu zdanění, proto jsou upraveny samostatně.
- ▶ Daň z elektřiny a daň z pevných paliv se dostává do daňové soustavy zcela nově, daň ze zemního plynu a dalších plynů byla součástí spotřebních daní.
- ▶ Systém energetických daní je celkem jednoduchý. Zákon předpokládá, že s energetickými produkty obchodují na základě povolení k nabytí energetických produktů bez daně obchodníci – dodavatelé, kteří, pokud si dodávají energetické produkty mezi sebou ekologickou daň neplatí.
- ▶ Daň je povinen dodavatel zaplatit až v okamžiku, kdy dodá energetické produkty konečnému spotřebiteli.

Základ daně a sazba daně

► Daň ze zemního plynu

- Základem daně je množství plynu vyjádřené v MWh spalného tepla. Nelze – li spalné teplo vyjádřit, MWh, stanoví se ve výši 15 MWh na tunu plynu. Sazba daně je stanovena podle účelu použití plynu tak např. pro zemní plyn určený k použití, nebo používaný pro výrobu tepla bez ohledu na způsob spotřeby činí 30,60 Kč / MWh. Při použití plynu pro pohon motoru činí daň 264,80 Kč za 1 KWh spalného tepla.

► Daň z pevných paliv

- Základem daně je množství pevných paliv vyjádřené v GJ spalného tepla v původním vzorku. Sazby je stanovena ve výši 8,50 Kč / GJ spalného tepla v původním vzorku.
- Spalné teplo v původním vzorku se prokazuje výsledky měření akreditované laboratoře, které nesmí být starší než 1 rok. Pokud nelze spalné teplo v původním vzorku prokázat výsledky měření, stanoví se spalné teplo ve výši 33 GJ na tunu pevných paliv.

► Daň z elektřiny

- Základem daně je množství elektřiny v MWh. Sazby daně je stanovena ve výši
- 28,30 Kč / MWh.

Nepřímé daně 4. Daň z přidané hodnoty - DPH

- Daně z přidané hodnoty patří mezi nejsložitější v daňové oblasti.
- vychází ze zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty a jeho strukturovaný obsah napomáhá lepší a snadnější orientaci v této problematice.
- Naleznete vedle objasnění nejdůležitějších pojmů obsahuje informace k situacím, které plátce daně nejvíce zajímají, mezi něž patří:
 - zúčtování DPH při zahraničním obchodě,
 - výpočet základu a sazby DPH
 - nebo nárok na odpočet či vrácení DPH.
- Neopomíjí ani legislativní zakotvení DPH.

Nepřímé daně 4. Daň z přidané hodnoty - DPH

- ▶ s nadsázkou by se dalo říci, že se jedná o daň ze všeho, vztahuje se totiž na veškeré zboží a služby.
- ▶ **Daň z přidané hodnoty** tvoří jeden z nejdůležitějších příjmů státního rozpočtu. Platí ji všichni při nákupu většiny zboží a služeb, proto se jí také někdy říká *univerzální daň*.
- ▶ Princip této daně je v tom, že dodavatel, pokud je registrován jako plátce, musí odvést z obchodu část hodnoty, pokud je tento obchod předmětem daně. Naopak odběratel si za jistých podmínek může zažádat o vrácení daně, kterou při obchodu dodavateli (plátcí) zaplatil. Hlavní výhodou této daně je, že se snadno vymáhá a subjekty se jejím placení mohou hůře vyhnout.
- ▶ Je to typ nepřímé daně, protože není možné dopředu jednoznačně určit daňového poplatníka, tedy osobu, která bude v konečné fázi daň platit. Definována může být pouze osoba, která konkrétní nepřímou daň odvádí státu, tedy plátce daně.
- ▶ V České republice byla tato daň zavedena 1. ledna 1993 a nahradila tak dříve používanou daň z obratu.

Předmětem daně z přidané hodnoty je:

- **dodání zboží** za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti v tuzemsku
- **poskytnutí služby za úplatu** osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti v tuzemsku,
- **pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie** (dále jen „členský stát“) za úplatu, uskutečněné v tuzemsku
 - za a) osobou povinnou k dani
 - za b) právnickou osobou, nepovinnou k dani (která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání)
- **dovoz zboží** s místem plnění v tuzemsku

Sazba daně z přidané hodnoty v roce 2021

- ▶ základní sazba **21%**
- ▶ první snížená sazba **15%**
- ▶ druhá snížená sazba **10%**

- ▶ Pokud platí jiná sazba než základní (první snížená 15 % nebo druhá snížená 10 %), příslušnou sazbu nalezneme přímo v § 47 zákona o DPH

Většinou připočítáváme základní přírážku 21 %

- ▶ Obvykle ovšem musíme daň z přidané hodnoty snést, často v nejvyšší možné míře.
- ▶ **Do základní 21% sazby DPH spadá například:**
- ▶ komerční výstavba,
- ▶ elektřina,
- ▶ benzín a zemní plyn,
- ▶ tvrdý alkohol a tabák,
- ▶ nábytek,
- ▶ oblečení nebo elektronika.
- ▶ Nakupující občan tedy skoro pětinu celkové zdaněné ceny zaplatí státu, bez ohledu na svoji ekonomickou a sociální situaci

Osvobození od daně bez nároku na odpočet daně

- základní poštovní služby a dodání poštovních známek (§ 52),
- rozhlasové a televizní vysílání (§ 53),
- finanční činnosti (§ 54),
- penzijní činnosti (§ 54a),
- pojišťovací činnosti (§ 55),
- dodání vybraných nemovitých věcí (§ 56),
- nájem vybraných nemovitých věcí (§ 56a),
- výchova a vzdělávání (§ 57),
- zdravotnické služby a dodání zdravotního zboží (§ 58),
- sociální pomoc (§ 59),
- provozování loterií a jiných podobných her (§ 60),

Co patří do snížené 10% sazby DPH?

- léky
- radiofarmaka
- vakcíny
- veterinární léčiva
- kontrastní prostředky pro rentgenová vyšetření
- tištěné knihy
- hudebniny
- noviny a časopisy
- výživa pro kojence
- suroviny k výrobě potravin pro lidi s celiakií a fenylketonurií
- Mezi služby, kterých se týká nejnižší deseti procentní sazba DPH, patří domácí péče o děti, postižené, nemohoucí, seniory, stravovací služby (s výjimkami), úklidové služby, opravy obuvi, kožených výrobků, oděvů a textilních výrobků, opravy jízdních kol, kadeřnictví, nebo nájem a prodej tištěných a elektronických knih a audioknih
- **Od 1. 7. 2020 se do deseti procentní sazby DPH přesunuly:**
- ubytovací služby
- vstupné na filmová a divadelní představení, do cirkusu či na koncerty
- vstupné do muzeí, na výstavy, památky, ZOO, botanické zahrady, do přírodních a národních parků, lunaparků a zábavních parků
- služby krytých i nekrytých sportovních zařízení, provoz posiloven i fitcenter, lyžařské vleky, použití sportovního náčiní (pro sportovní kurzy zůstává 15% DPH, u výuky /například plavání/ 21% DPH).
- vstupenky na sportovní události a utkání
- služby tureckých lázní, saun, parních lázní a solných jeskyní

Co patří do snížené 15% sazby DPH?

- ▶ **První snížená sazba DPH (15 %) patří:**
- ▶ pohřebních služeb
- ▶ standardní potraviny,
- ▶ nevelké byty a rodinné domy
- ▶ Od prosince 2016 se snížila sazba na stravovací služby a podávání nápojů kromě alkoholu, a to z 21 % na 15 % jako kompenzace za zavedení EET.

Plátci daně z přidané hodnoty: fyzické a právnické osoby

- ▶ Plátce je **osoba povinná k dani**, která má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku:
- ▶ a jejíž obrat za nejvýše 12 kalendářních měsíců **přesáhne částku 1.000.000,- Kč**
- ▶ která uskutečňuje zdanitelná plnění na základě smlouvy o sdružení nebo jiné obdobné smlouvy, jejíž individuální obrat nepřekročí 1.000.000,- Kč, ale **celkový obrat těchto osob v rámci sdružení i mimo něj překročí 1.000.000,- Kč**
- ▶ která uzavře **smlouvu o sdružení nebo jinou obdobnou smlouvu** s jiným plátcem, se stává plátcem dnem uzavření této smlouvy
- ▶ a další dle zákona o dani z přidané hodnoty
- ▶ **Skupinová registrace** je zavedena od roku 2008 jako dobrovolný institut pro skupiny plátců, kteří splní dvě zákonem stanovené podmínky pro skupinovou registraci, a to:
- ▶ jsou osobami se sídlem, místem podnikání nebo provozovnou v tuzemsku a
- ▶ jsou spojenými osobami, a to buď kapitálově nebo jinak.

Princip odvodu DPH

- ▶ DPH platíte pouze z rozdílu ceny mezi vstupy a výstupy, tedy z toho, o kolik se při dodání zvýší původní cena zboží
- ▶ Obecně se dá říci, že obchodník zaplatí dodavateli cenu včetně DPH a dodavatel odvede státu rozdíl mezi obdrženou částkou a původní cenou zboží (nezvýšenou o příslušnou sazbu DPH). Případně má za určitých okolností nárok na vrácení daně. Obdobně to samozřejmě platí pro poskytovatele služeb.

Registrace k DPH

- ▶ Pokud se stane podnikatel takzvanou osobou povinnou k dani, musí podat přihlášku k registraci do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročil stanovený obrat.
- ▶ **Přihláška k registraci DPH** se podává pouze elektronicky na elektronickou adresu podatelny zveřejněnou správcem daně.
- ▶ Povinná registrace buď jako osoby identifikované k DPH nebo jako plátce může vzniknout také při obchodování se zahraničím.
- ▶ Registrace musí být i v případě pořízení zboží z EU za více než 326 tisíc korun ročně, také při přijetí služby ze zahraničí nebo při poskytnutí služby do EU. Registraci je třeba provést ke dni, kdy došlo k přijetí nebo poskytnutí služby nebo překročení limitu dovozu z EU,“

Identifikovaná osoba

- ▶ Pokud podnikáte v České republice, jste neplátcem DPH nebo neziskovou organizací a pořídíte zboží z jiného členského státu EU, můžete se stát **identifikovanou osobou**. Předmětem DPH v ČR nicméně není pořízené zboží, pokud jeho hodnota za kalendářní rok v součtu nepřekročila 326 000 korun.
- ▶ Identifikovaná osoba je osoba povinná k dani s přeshraničními aktivitami, která však není plátcem DPH, protože za 12 kalendářních měsíců nepřekročila limit 1 milion Kč. Identifikovaná osoba je stejně jako plátcí DPH registrována u příslušného finančního úřadu.
- ▶ Příklad: *Pan Novák, podnikatel v ČR a neplátce DPH, se zabývá nákupem a prodejem zboží, které nepodléhá spotřební dani. K 1. březnu 2021 nakoupil oblečení z Německa (týká se všech členských zemí EU) za 350 tisíc korun. Svým nákupem tedy překročil limit 326 000 podle § 2a odst. 2 ZDPH a stává se identifikovanou osobou, a to od 1. března. Jeho povinností je podat do 15 dnů přihlášku k registraci na finanční úřad.*
- ▶ Identifikované osoby DPH pouze vykazují a odvádějí státu, nemají jako plátce nárok na odpočet daně na vstupu, ale mají přiděleno DIČ. Přiznání podávají pouze v případě, že jim ve zdaňovacím období vznikne daňová povinnost.

Nespolehlivý plátce

- Správce daně označí plátce jako nespolehlivého plátce v případě, že tento plátce závažným způsobem poruší své povinnosti vztahující se ke správě daní. Správce daně tuto informaci zveřejní na internetu. Pokud pak nějaká právnická nebo fyzická osoba přijme od nespolehlivého plátce zdanitelné plnění, ručí za nezaplacenou daň, kterou je povinen odvést nespolehlivý plátce

Dobrovolný plátce. Kdy se to vyplatí?

- ▶ Dobrovolný plátce DPH by podle zákona daň platit nemusel, ale přihlásí se k ní ze **své vůle**, pokud mu to přináší výhody. „Většinou se tak rozhodují ti, kteří mají mezi svými dlouhodobými obchodními partnery především plátce DPH,“
- ▶ změna od neplátce k plátcí DPH většinou mírně zdraží zboží a služby, ale plátcí si daň odečtou, takže ve výsledku získají více peněz.
- ▶ Pokud firma obchoduje se zahraničím, **čeští neplátci DPH** vypadají podezřele a netransparentně a těžko se jim navazují obchodní vztahy. Plátcí daně jsou naopak zástupci zahraničních firem vnímání jako rovnocenní a důvěryhodní partneři.
- ▶ Pokud obchodujete **těsně pod hranicí milionového obratu**, a nejste dobrovolným plátcem, vaše vstupy jsou dražší než u plátců. Proto jste bez registrace opět v určité nevýhodě. Stane-li se živnostník/podnikatel dobrovolným plátcem DPH, není nutné, aby své zboží zdražoval, po zaplacení daně mu zůstane větší marže.
- ▶ Opačně je to v případě poskytování mnoha služeb. Pokud se zabýváte službami jako poradenství, školení či umělecké profese, statut dobrovolného plátce pro vás může být nevýhodný. Má totiž minimální vstupní náklady a vysokou přidanou hodnotu.
- ▶ Obecně se dá říct, že dobrovolný plátce DPH se vyplatí vždy, pokud podnikatel provádí **transakce se zahraničím**, respektive často nakupuje zboží v cizině (a to nejen v Evropské unii). Dobrovolný plátce má nižší vstupní náklady.
- ▶ Důležité jsou ale i **marketingové důvody**. Statut plátce DPH vám zvýší prestiž a obchodní partneři vás vnímají jako větší a často i důvěryhodnější firmu.

Další výhody plátcovství DPH

- ▶ Dalším důvodem pro to, aby se podnikatel rovnou registroval jako plátnce DPH, je očekávaný rozvoj jeho podnikání. V případě, že čeká rychlý růst obrátu a brzké překročení milionové hranice, je vhodné zaregistrovat se jako plátnce DPH rovnou, a vyřešit tím všechny administrativní náležitosti na začátku podnikání.
- ▶ Plátnce DPH zároveň může rovnou uplatňovat daň na vstupu. To je výhodou jednak v případě nakupovaného zboží či materiálu, ale také při nákupu dlouhodobého majetku, který užívá k podnikání.
- ▶ Podnikatelé, kteří nejsou plátnci DPH od začátku, mohou uplatnit DPH na vstupu dodatečně. V momentu, kdy se registrují jako plátnci DPH, můžou si v prvním daňovém přiznání nárokovat na odpočet plnění nakoupená v období 12 po sobě jdoucích měsíců přede dnem, kdy se stali plátncem, pokud toto plnění je k tomuto dni součástí jejich obchodního majetku

Termíny k podání daňového přiznání a splatnost daně z přidaného hodnoty

- ▶ Zdaňovacím obdobím je:
- ▶ **kalendářní čtvrtletí**, pokud obrat plátce za předchozí kalendářní rok nedosáhl 10.000.000,- Kč a nejedná se o nespolehlivého plátce nebo o skupinu
- ▶ **kalendářní měsíc**, pokud obrat plátce za předchozí kalendářní rok dosáhl 10.000.000,- Kč nebo pokud se jedná o nového plátce nebo skupinu nebo nespolehlivého plátce

Shrnutí

- ▶ základní podmínkou pro povinnou registraci k DPH je překročení obrátu 1 milion korun za posledních 12 kalendářních měsíců
- ▶ registrace k DPH se musí provést do 15 dnů po měsíci, ve kterém dojde k překročení registračního limitu
- ▶ rozhodněte se podle toho, kdo bude vaším zákazníkem – plátcí DPH, či koneční spotřebitelé, neplátcí DPH

Děkuji za pozornost

